

Edward Dąbrowski

Nowy Dworek, pow. Świebodzin. Stanowisko 7

Informator Archeologiczny : badania 7, 199-200

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOWINKA, pow. Elbląg
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadził mgr Mirosław Pietrzak.
Finansował WKZ w Gdańsku. Trzeci sezon
badań. Cmentarzysko pruskie V-VII w.n.e.

Kontynuowano prace ratownicze w zachodniej części cmentarzyska, w miejscu najbardziej narażonym na zniszczenie. Przebadano 10 obiektów. Wśród nich były 4 szkieletowe pochówki końskie - 3 razem z ludzkimi grobami ciałopalnymi. Pozostałe obiekty to jamowe groby ciałopalne, charakteryzujące się ubogim wyposażeniem.

Na szczególną uwagę zasługują pochówki końskie z bogatym wyposażeniem uprzęży. Odkryte 4 pochówki końskie usytuowane były na ośi północ-południe z czaszką od południa. Konie zakopane były w pozycji stojącej z silnie podkurczonymi kończynami. Na uwagę zasługuje pochówek, w którym nad szkieletem konia znajdował się miecz żelazny jednosieczny, grot żelazny oszczepu i naczynko gliniane oraz drobne kawałki bardzo cienkiej blachy srebrnej, ornamentowanej, pochodzącej prawdopodobnie od rogu, albo też stanowiącej wykładzinę pochwy miecza. Ponadto przy mieczu i grocie zalegał ciemnobrązowy płat silnie rozłożonych związków organicznych będących prawdopodobnie pozostałością po siodle. Natomiast na czaszce konia znajdowała się kompletna uзда obejmująca dwudzielne wędziło żelazne, zespół blaszek prostokątnych z nitami oraz rozet zdobiące rzemienie uzdy. Na niektórych blaszkach zachowały się resztki rzemienia.

Ceramikę odkrytą na cmentarzysku reprezentują naczynia formy dwustożkowej z wysokimi szyjkami i nisko załamany brzuścem.

Prace będą kontynuowane.

NOWY DWOREK, pow. Swiebodzin
Stanowisko 7

Muzeum Ziemi Lubuskiej
w Zielonej Górze

Badania prowadził mgr Edward Dąbrowski.
Finansowało Muzeum Ziemi Lubuskiej w
Zielonej Górze. Czwarty sezon badań. Osada
wczesnośredniowieczna. Schyłek V do przełomu
VI/VII w.n.e.

Odsłonięto krawędź wyklinowującej się w kierunku zachodnim wczesnośredniowiecznej warstwy kulturowej, wypełniającej niewielkie, siodłowe zagłębienie dyluwialnego wzniesienia, na którym znajdowała się osada. Jak stwierdzono już w poprzednich latach, zasięg występowania warstwy osadniczej nie pokrywa się z zasiedlonym obszarem: stanowi tylko część jego arealu. Stanowisko zajmuje niewspółmiernie rozległą przestrzeń, jednak w obrębie siodłowej wklęsłości terenu wystąpiło największe nagromadzenie zabytków.

W bezpośrednim sąsiedztwie warstwy kulturowej, lecz już poza jej zasięgiem, wystąpił na tle piasku o zabarwieniu kremowo-żółtawym / warstwa neolityczno-mezolityczna / regularny zarys wczesnośredniowiecznej, smoliście czarnej, podłużnej jamy. W jamie znaleziono przeprażone kamienie, niewielką ilość kości zwierzęcych oraz znaczną ilość fragmentów naczyń glinianych / kilka pozwalających się w całości zrekonstruować /, lepionych ręcznie, a tylko w kilku wypadkach słabo obtaczanych w partiach przykrawędnych. Kilka z nich odznacza się gzymsowato profilowanymi od wewnątrz wylewami lub poszerzonymi, zgrubiałymi brzegami. Tym szczególnie wyraźnie korespondują one z niektórymi zespołami z chronologicznie późniejszego / schyłek VI-VII w.n.e. / stanowiska 3 w Nowym Dworcu / badania 1965 r. /. Aczkolwiek w jamie nie znaleziono zupełnie fragmentów naczyń zdobionych, wydaje się, że odkryty zespół należy uznać za najmłodszy spośród dotychczas poznanych. Przypuszczenie takie popiera też znalezienie obok jamy fragmentu brązowego wisiora kapeluszowego, bałtyjskiej bądź wschodnio-słowiańskiej proveniencji.

W pobliżu jamy, po zdjęciu warstwy osadniczej zarysowały się dwa rzędy śladów po słupach.

Podczas eksploracji warstwy kulturowej odkryto niewielki żelazny przedmiot dętowaty oraz sprzączkę /? / z tegoż metalu i kilka ułamków delikatnych naczyń "siwych". Na dnie jamy znaleziono grzędziło gliniane, analogiczne do spotykanych w poprzednich latach.

Odkryto także jamę neolityczną, zawierającą oprócz drobnych narzędzi krzemien-nych, wiórów i odkupków, fragmenty naczyń kultury ceramiki sznurowej. W dolnym poziomie warstwy kremowo-żółtawego piasku wystąpiło kilka rylców krzemien-nych, skrobaczy ze stromym retuszem, wiórów, odkupków i rdzeni o charakterze mezolitycznym lub nawet schyłkowo-paleolitycznym /? /.

Prace będą kontynuowane.

NOWY KORCZYN, pow. Busko-Zdrój

patrz

średniowiecze